Kulturní tipy

1. září
Koncert Polenského Big Bandu, synagoga, Polná, 17.00

2. září
Benefiční odpoledne, náměstí Republiky, Žďár nad Sázavou, 16.00
Koncert Evy Henychové, náměstí Republiky, Žďár nad Sázavou, 19.00

3. září
Noční prohlídky městské věže v Třebíči, 21.00–24.00

4. září
Noční prohlídky městské věže v Třebíči, 21.00–24.00
Pacovský půlnočník, sokolovna, Pacov, Root´ s of hate, Mea culpa, Locomotive, Virgin, 19.00

6. září
Divadlo Járy Cimrmana – Blaník, Městské divadlo Pelhřimov, 19.30

7. září
Vernisáž výstavy fotografií Knihovna pro město, Knihovna M. J. Sychry, Žďár nad Sázavou

8. září
Koncert Šárky Vaňkové a Juliana Záhorovského, KD Třešť, 19.30
Beseda se spisovatelkou Alexandrou Berkovou, Knihovna M. J. Sychry, Žďár nad Sázavou, 17.00

10. září
Koncert Smyčcového orchestru, Masarykovo náměstí, Jihlava, 15.00
Vernisáž výstavy z děl studentů Akademie výtvarného umění Praha v Moravských Budějovicích, 18.00

11. září
Mlékárenský den v Přibyslavi, Bechyňovo náměstí, veřejné letiště, XIII. ročník Přehlídky mlékárenských výrobků; doprovodný program; dopoledne bude z Přibyslavi vysílat Český rozhlas Region
Varhanní koncert v chrámu sv. Ignáce v Jihlavě, 19.00

11–12. září
Oživený zámek, zámek Náměšť nad Oslavou, doprovodná akce ke Dnům evropského dědictví, živé obrazy nejen z dějin náměšťského zámku, osobnosti, hudba, intimní život šlechty, strašidla, historické vojenské ležení, dobové zbraně, dobytí zámeckých hradeb, 9.00–17.00

18. září
Podzimní slavnosti – Pelhřimov 2004, Masarykovo náměstí
Hasičský pětiboj, areál požární stanice, Telč

19. září
Myslivecké slavnosti Vysočiny – 10.00 troubená Svatohubertská mše v kostele sv. Jakuba, 14.00 Hubertova jízda, ukázky sokolníků, ukázky kynologů, soutěže pro děti v zámeckém parku, výstava africké safari v Hotelu u zámku

24.–26. září
Hudební festival Křídla 2004, KD Křídla, 19.00

28. září
Svatováclavský koncert v zámeckých konírnách v Moravských Budějovicích, 18.00

30. září
Slavnostní koncert Komorní filharmonie Jihlava, Městské divadlo Žďár nad Sázavou, 18.00 hod

Synagoga je nově opravena

Součástí stálé výstavy o životě židů v Třešti jsou i desky se jmény spoluobčanů, umučených nacisty

Třešť • Stálá expozice o životě židů v Třešti je od srpna k vidění v tamní opravené synagoze. Na chodbě visí fotografie místních židovských památek, v přízemí jsou vystaveny dobové předměty, které se ve městě zachovaly. V prvním poschodí je sbírka děl Franze Kafky.

Pohřební desky a nové desky se jmény židovských občanů, umučených nacisty, jsou v hlavní lodi. Tam je zároveň prostor pro příležitostné výstavy.

Synagoga v Třešti stojí od roku 1693. Začátkem devatenáctého století ji poničil požár, byla ale obnovena a znovu vysvěcena. Za totality sloužila jako sklad pro divadlo. Novodobá oprava stála kolem 130.000 korun, téměř polovinou přispěl kraj Vysočina z grantového programu Klenotnice Vysočiny.

Na obnovu památky přispěl kraj z grantu Klenotnice Vysočiny.

Tip na výlet

Výlet na Třebíčsko za přírodou i lidmi

V Třebíči uvidíme celou řadu skvostných historických staveb, navštívíme evropský unikát – výjimečně zachovalé židovské město. Pak vyměníme štíhlé věže katedrál za strmé skalní srázy Wilsonovy skály, které vystupují z Dalešické přehrady, kde se můžeme i vykoupat. Výlet ještě doplníme prohlídkou zámku s krásným parkem v Jaroměřicích a návštěvou historického centra Moravských Budějovic.

Návštěvu města Třebíče můžeme zahájit prohlídkou Karlova náměstí, které se nachází přímo v centru historické části. Jistě Vás zaujme svou rozsáhlostí 22.000 m². Najdeme zde řadu pozoruhodných staveb včetně několika domů z 16. stol. Pak můžeme zamířit ke kostelu sv. Martina, dominantě města, nacházející se kousek nad náměstím. Tento původně gotický kostel z 13. stol. prošel několika přestavbami, naposled v 17. stol. Na první pohled Vás zaujme jeho 72 metrů vysoká věž a obrovské hodiny o průměru 550 cm a délkou ručičky přes 3 metry. Údajně se jedná o největší hodiny na kontinentu. Od kostela sejdeme zpět dolů na náměstí a pak přejdeme přes řeku Jihlavu. Na jejím druhém břehu se nachází unikátně zachovalé staré židovské město. Existence židovské obce v Třebíči je doložena od r. 1410. K nejcennějším objektům patří zrekonstruovaná Zadní synagoga – sálová stavba s lomenými okny z přelomu 16–17. stol. Uvnitř najdeme ornamentální výzdobu a liturgické texty. Zadní synagogu si můžete prohlédnout v návštěvní době a navíc se můžete občerstvit ve stylové restauraci vedle synagogy. Poté, co si dostatečně vychutnáte tajemnou atmosféru úzkých uliček a malebných zákoutí židovského města, se můžete vydat dál severním směrem spletí kamenných schodišť nahoru na kopec nad ghettem. Až vyjdete nahoru, pokračujte kousek za horizont, kde se nachází rozsáhlý a udržovaný židovský hřbitov. Celkem se tady nachází kolem 3000 náhrobků. Nejstarší je z roku 1641. Od hřbitova se vydáme zpátky, až uvidíme po pravé ruce další dominantu města – zámek a baziliku sv. Prokopa. Obojí se nachází v místech bývalého benediktinského kláštera. Z klášterních staveb se dochovala pouze bazilika. Jedná se o velmi působivou stavbu postavenou v přechodném románsko–gotickém slohu. Její prohlídku byste rozhodně neměli vynechat.

V prostorách renesančního zámku, obklopeného menším parkem, se nachází Muzeum Vysočiny Třebíč. Dále pojedeme autem po silnici č. 23 směr Vladislav a Brno, až přijedeme do vesničky Hartvíkovice. Zaparkovat můžete u obecního úřadu. V jeho blízkosti se nachází turistický rozcestník. Od něj půjdeme na pohodový 3 km okruh k Wilsonově skále. Začneme vpravo po žluté směr Wilsonova skála – vyhlídka 1,3 km. Poté, co projdeme obcí a přejdeme přes okolní louky, žlutá odbočí vlevo do pěkného lesa. Pokud budete mít v létě pěkné počasí, můžete pokračovat rovně bez značky a po chvíli přijdete ke kempu a pláži Dalešické přehrady, kde se můžete vykoupat. Koupání však není tím jediným, co Vám může přehrada nabídnout. Jsou to především strhující scenérie, které potěší každého milovníka přírody. Klidná vodní hladina je ze všech stran sevřena strmými skalními srázy, kterým dominuje Wilsonova skála. Skaliska prorůstají nádherné smíšené lesy tvořené hlavně duby a borovicemi. Nejkrásnější výhledy Vám samozřejmě nabídne vyhlídka z Wilsonovy skály, která před zatopením padala do hloubky více než 90 m (nyní 40 m). Není se tedy co divit, že takové strategické místo bylo často vyhledáváno našimi předky jako přirozená pevnost a to jak ve středověku (hrádek Kufštejn), tak v dobách prehistorických. Od skály pokračujeme dále po vyhlídkovém okruhu po žluté až se po 1,7 km vrátíme zpět do Hartvíkovic. Naším dalším cílem je město Jaroměřice nad Rokytnou. Najdete zde jeden z největších zámeckých komplexů v Evropě, na který na západě navazuje majestátní kostel sv. Markéty. Zámek je z jedné strany lemovaný náměstím s barokním sloupem Nejsvatější Trojice a z druhé je obklopený rozsáhlým zámeckým parkem, nyní v podobě anglického parku.

U Štoků bude Trampský širák

Štoky • Hop Trop, Bokomara, Pacifik, vítězové letošní Porty a další legendy trampské, folkové a country hudby vystoupí 11. září na prvním ročníku festivalu Trampský širák na Hanesově mlýně u Štoků na Havlíčkobrodsku. Pořadatelé kromě hudby připravili i doprovodný program s vyjížďkami na koních, prodejem zpěvníků a CD. Na místě je i tábořiště zdarma. Festival začíná v 13.00.

Bítešské hody vydrží týden

Středa 8. září: 17.00 hodin stavění máje na náměstí a otevírání hodových sklípků chasou za doprovodu houslové muziky Bítešan, 18.00 hodin Bítešská kapela hraje ve sklípku „na pětce“.
Pátek 10. září: 20.00 hodin diskotéka DJ P.M.C a DJ Boris v Kulturním domě, 20.00 hodin Varmužova cimbálka ve sklípku „na pětce“.
Sobota 11. září: 13.30–18.00 Setkání na Podhorácku – přehlídka národopisných souborů a krojovaných skupin, 15.00–22.00 hodin středověké ležení společnosti historického šermu TAS za Starou poštou na horní straně Masarykova nám. 88, 19.30 hodin lidová taneční veselice pod májou s Lesankou z Humpolce, 19.30 hodin hodová zábava s kapelou Pozdní příchod ve sklípku „na pětce“, 20.00 hodin Hodová taneční zábava v Kulturním domě ve Velké Bíteši s hudební skupinou Renovace, 20.00 hodin Horňácká cimbálová muzika Petra Galečky ve dvoře hotelu Jelínek.
Neděle 12. září: 8.00–11.30 hodin Stárci zvou stárky za doprovodu Bítešské kapely, 9.30–11.00 hodin Veselá sedma–koncert dechové muziky pod májou, 11.00–12.00 hodin vystoupení skupiny historického šermu pod májou, 12.00–12.15 hodin Kolečko pro chasu pod májou, 13.00–14.00 hodin Domácí a hosté, ve folklorním pořadu pod májou vystoupí mladší děti národopisného souboru Bítešan, slovenský taneční soubor Setas ze Sence a folklorní soubor Oblík z družebního města Hanušovce nad Topľou ze Slovenska, 13.00 hodin Krojovaný průvod městem, 14.30 hodin Tradiční hodový program pod májou s právem; Česká beseda, předávání věnce, Moravská beseda, paragrafy, sólo pro rychtáře a rychtářku, zavádění, hraje: Bítešská kapela a Veselá sedma, 15.00 hodin středověké ležení společnosti historického šermu TAS za Starou poštou na horní straně Masarykova nám. 88, 15.30 hodin Cimbálová muzika Jaroslava Čecha ve sklípku „na pětce“, 16.00 hodin losování hodové tomboly pod májou.
Středa 15. září: 17.00 hodin Kácení máje, 19.00 hodin Hodové dozvuky ve sklípku „na pětce“ s kapelou Song.

Navštivte (viz 1. tajenku), rodiště Aleše Hrdličky a v něm (viz 2. tajenka).

autor Rich | zn. autobaterií | domácky Rozálie | indický chléb | hmota na broušení | zn. pro pečeť | korálový ostrov | purpur | setina hektaru | povel pro psa | 1.tajenka | odstrašiti

Afroasiat | silné provazy | SPZ Prahy

koření (bylina) | filmová hvězda | instinkt

příšera | vyrábíme | slavný obraz | město bývalé Jugoslávie

senoseč | 1. díl 2. tajenky | norská hora | povzdech | výraz v boxu | náš herec | italská řeka

zn. zubní pasty | podstavec | bonbony | bývalé papírnictví | Adamův syn

ženské jméno | linoleum obecně | kožešinová šelma | správce zámku | ještěr

část obličeje | louka | kamenáči | švýcarská řeka | obilnina | příklonka | léta

2. díl 2. tajenky | pysk | škodlivý motýlek

zn. kilometru | latinsky vzácná | druh lenochoda | přezdívka Rusa | předložka | síly | iniciály Karla Kryla

záruka | slovensky "osm" | bakterie

druh herce | lidově kontrabas | sloní zuby

Pomůcky: Aara; AHO; ape; Nure; Sasa; Tron

Správné znění tajenky zašlete na adresu redakce do 20. září. Tři vylosovaní obdrží zajímavé ceny.

Vyluštění z minulého čísla: Navštivte Humpolec, rodiště Aleše Hrdličky a v něm muzeum antropologie.

Výherci z minulého čísla L.Uhrová, Třebíč, E. Bártlová, Havlíčkův Brod a J. Kavalec, Mohelno získali vizitkovník, klíčenku a šňůrku na krk na připnutí klíčů či mobilního telefonu.